

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกัน ปัญหายาเสพติด: ศึกษากรณีเขตพื้นที่ภาค 1

Public Opinion toward Community Policing Office to Prevention of Drug Problems Case Study Region 1

ณยา คัตตพันธ์ / Naya Khattapan

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: nannaya.k@hotmail.com

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล / Naunjun Tasanachaikul

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: fsocnjt@ku.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติด ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติด ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเฝ้าระวังสูงสุดของโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง จำนวน 235 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ t-test การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง และประชาชนมีความเห็นต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความเห็นที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และพบว่า ประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน, ปัญหายาเสพติด

Abstract

The objectives of research were to study levels of risk experiences of drug problems, to study levels of public opinion toward Community Policing Office to the prevention of drug problems, to compare public opinion toward Community Policing Office to the prevention of drug problems. Sampling comprised of 235 peoples living in

Community Policing Office project in Angthong province. The questionnaires were used as tool to collect data. The collected data were analyzed by descriptive and inferential statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-Way Analysis of Variance and Pearson Correlation Coefficient. The results showed that levels of risk experiences of drug problems were moderate. Levels of public opinion toward Community Policing Office to the prevention of drug problems were high. The hypothesis testing revealed that people who had difference in status, level of education, income and length of residence in the community cause difference in the opinion toward Community Policing Office to the prevention of drug problems at the significant level of.05. The result also showed that risk experiences of drug problems had positive relationship with the public opinion toward Community Policing Office to the prevention of drug problems at the significant level of.05.

Keywords: Opinion, Community Policing Office, Drug Problems

บทนำ

“...ยาเสพติดนี้มันก่อให้เกิดความเดือดร้อนหลายอย่างโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ ทั้งราชการตำรวจ โดยโรงพยาบาล โดยคน เอกชน ต่างๆ เดือดร้อนหมด และสิ้นเปลือง คนทั่วประเทศก็สิ้นเปลือง แทนที่จะมีเงินทอง มีทุนมาสร้างบ้านเมืองให้สบาย ให้เจริญ มัวแต่ต้องมาปราบปรามยาเสพติด มัวแต่ต้องเสียเงิน ค่าดูแลรักษาทั้งผู้เสพยา ผู้เป็นคนเดือดร้อน อย่างนี้ก็เสียทั้งเงินและเสียทั้งชื่อเสียง...” ความตอนหนึ่งในพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคลในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2545 (ศูนย์บริการวิชาการและพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554) จึงเห็นได้ว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาร้ายแรงที่มีผลโดยตรงต่อผู้เสพ และส่งผลกระทบต่อผู้ที่อยู่ใกล้ชิด ตลอดถึงสังคมส่วนรวม นำมาซึ่งความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาล เป็นการบั่นทอนความมั่นคงของชาติ และส่งผลให้ประเทศต้องสูญเสียปัจจัยการผลิตในส่วนที่เป็นกำลังด้านบุคคลและกำลังทรัพย์เป็นจำนวนมาก รวมทั้งก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนทำลายวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมและประเทศชาติ พลเมืองของประเทศใดที่มีผู้ติดยาเสพติดอยู่เป็นจำนวนมาก ประชากรของประเทศนั้นก็จะมีคุณภาพในอันที่จะใช้สติปัญญามาคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุง พัฒนาประเทศของตนให้เจริญก้าวหน้า และยังเป็นผู้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองของประเทศติดตามมา จะเห็นได้ว่า ในระยะเวลาที่ผ่านมารัฐบาลต้องสูญเสียเงินงบประมาณไปเป็นจำนวนมากกับการนำมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตลอดจนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูบุคคลผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้สามารถออกไปทำหน้าที่ทางสังคมของตนได้อย่างสมบูรณ์ แต่ว่าปัญหายาเสพติดจะทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง และเป็นปัญหาเรื้อรังที่จะแก้ไขได้ยากมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2543: 7)

กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้นำ “ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน” มาแก้ไขปัญหการแพร่ระบาดของยาเสพติดและลดอาชญากรรมในชุมชน ซึ่งสมาคมตำรวจผู้รับใช้ชุมชนได้ใช้เป็นหลักการทำงานใหม่ของตำรวจที่เพิ่มเติมจากการทำงานของตำรวจแบบเดิมที่มุ่งเพียงมีสายตรวจป้องกันแก้ไขเหตุร้าย และสืบสวนจับกุมคนร้าย ซึ่งงานตำรวจผู้รับใช้ชุมชน เป็นปรัชญาของตำรวจบนพื้นฐานของความเชื่อว่า การที่ตำรวจกับประชาชนทำงานร่วมกันโดยใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ย่อมสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ความรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ตลอดจนสภาพความไร้ระเบียบและความเสื่อมโทรมทางสังคมและทางกายภาพในชุมชนต่างๆ ได้ โดยการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้นั้น หน่วยงานตำรวจจะต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสุจริตชนที่อยู่อาศัยในชุมชนนั้นๆ โดยเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วน

ร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะในการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา และร่วมพัฒนาสภาพความเป็นอยู่โดยรวมของชุมชน (กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม, 2556: 147-148)

ในปี พ.ศ.2555 ทางกองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม ได้มีการดำเนินโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนในจังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม ได้เคยนำเครื่องใช้และอาหารแห้งลงเรือเข้าไปช่วยเหลือเมื่อครั้งน้ำท่วมใหญ่ปี พ.ศ.2553-2554 ซึ่งบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นบ้านไม้ยกพื้นสูง อยู่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา มีวัยรุ่นค้าและเสพยาเสพติด ที่สำคัญประชาชนในชุมชนจังหวัดอ่างทองยังเปิดโอกาสให้ตำรวจผู้รับใช้ชุมชนเข้าไปถึง และจากการดำเนินโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน พบว่า ในปี พ.ศ.2556 สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดมีจำนวน 2,375 คดี และจำนวนยาบ้าที่ตรวจยึดได้ทั้งสิ้น 63,104 เม็ด ในปี พ.ศ.2557 สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดมีจำนวน 1,049 คดี และจำนวนยาบ้าที่ตรวจยึดได้ทั้งสิ้น 20,353 เม็ด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2558ก) ซึ่งสถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดและจำนวนยาบ้าที่ตรวจยึดมีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัด จึงเห็นได้ว่าการดำเนินโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดอ่างทองได้ผลเป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุปว่าบทบาทของตำรวจผู้รับใช้ชุมชนมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขและปราบปรามปัญหายาเสพติด โดยการปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดดังกล่าวจะได้ผลนั้นตำรวจต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการเข้ามามีส่วนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพ จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ภาค 1 จังหวัดอ่างทอง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และแนวทางให้ตำรวจผู้รับใช้ชุมชนปฏิบัติงานในการป้องกันปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติด
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติด

การทบทวนวรรณกรรม

หลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน พล.ต.ท. สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ได้สรุปถึงหลักการสำคัญของตำรวจผู้รับใช้ชุมชนตามทฤษฎีของโรเบิร์ต โตรจันโนวิช (Robert Trojanowicz) และ บอนนี บัคคิวรอซ์ (Bonnie Bucqueroux) คือ ตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของประชาชนเกาะติดพื้นที่อย่างทั่วถึง และตำรวจนำชุมชนและหน่วยงานอื่นแก้ต้นเหตุอาชญากรรม หรือความไม่เป็นระเบียบในชุมชน โดยหลักการสำคัญของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน สามารถแยกได้ 10 หลักการ ดังนี้ (กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม, 2556: 60-67)

1. การนำหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนเป็นแนวคิดหรือกลยุทธ์หลักในการทำงาน (Core Strategy) ที่ตำรวจทุกคนในองค์กรจะต้องนำไปใช้เป็นหลักในการทำงาน ตั้งแต่หัวหน้าหน่วยหรือผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น จนถึงตำรวจทุกฝ่ายทุกแผนกงานตำรวจผู้รับใช้ชุมชนไม่ใช่โครงการชั่วคราวที่หมดเวลาหรือจบประมาณหมดแล้วเลิกทำ แต่เป็นหลักการทำงานสำคัญที่ต้องทำตลอดไปจึงจะเป็น “ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน”

2. การกระจายอำนาจให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน (Decentralized) ตำรวจสายตรวจ หรือตำรวจที่ทำงานสัมผัสกับประชาชน เช่น สายตรวจตำบล หรือตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่ จะต้องได้รับการกระจายอำนาจ หรือมีอำนาจนำเสนอในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกับชุมชนให้ได้มากที่สุด แทนอำนาจการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆ อยู่ในส่วนกลาง
3. การเกาะติดพื้นที่และกระจายความรับผิดชอบให้ตำรวจแต่ละพื้นที่ (Fixed Geographic and Accountability) ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ตำรวจทุกคนไม่ว่าสายตรวจจรดยนต์ สายตรวจรถจักรยานยนต์ สายตรวจตำบล หรือตำรวจประจำตู้ยาม ฝ่ายอำนวยการ หรือผู้บังคับบัญชาระดับต่างๆ จะได้รับมอบการกระจายอำนาจให้แบ่งรับผิดชอบพื้นที่เป็นระยะเวลานานๆ
4. ใช้พลังความร่วมมือของประชาชนและอาสาสมัคร (Volunteers) ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน มุ่งเน้นให้มีการใช้ความร่วมมือจากประชาชน เป็นอาสาสมัครในรูปแบบต่างๆ ตามที่ชุมชนหรือในพื้นที่มีต้นทุนทางสังคม หรือมีการจัดตั้ง หรือมีความเหมาะสม ตำรวจมีหน้าที่ให้ความรู้และสร้างความร่วมมือ กำหนดวิธีการจัดตั้ง เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสช่วยเหลืองาน ป้องกันอาชญากรรม และแก้ไขความไม่เป็นระเบียบของชุมชนตามความเหมาะสม
5. ใช้ผู้สนับสนุน (Enhancer) ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ตำรวจจะต้องหาความร่วมมือในการสนับสนุนงานตำรวจจากชุมชนและองค์กรปกครองในพื้นที่ ไม่เฉพาะงานหลักคือการป้องกันอาชญากรรม หรือการเป็นอาสาสมัครป้องกันอาชญากรรมเท่านั้น แต่ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน หน่วยตำรวจต้องแสวงหาทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยเหลืองานตำรวจอื่นๆ
6. การบังคับใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือแก้ปัญหาชุมชน (Law Enforcement) งานตำรวจผู้รับใช้ชุมชนยังถือว่าการสืบสวนจับกุมคนร้าย เป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน โดยมุ่งเน้นการจับกุมเพื่อแก้ปัญหาที่ถือเป็นความเดือดร้อนของชุมชนเป็นลำดับแรกสุด
7. เน้นป้องกันปัญหาอาชญากรรมมากกว่ารอให้เกิดเหตุ (Proactive Crime Prevention) ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชนมุ่งเน้นการป้องกันเพื่อไม่ให้อาชญากรรมเกิดมากกว่าการรอให้อาชญากรรมเกิดแล้ว จึงคิดติดตามจับกุมคนร้ายเพื่อฟ้องศาล กิจกรรมส่วนใหญ่ของตำรวจที่ทำงานร่วมกับชุมชน คือ สนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรมด้วยชุมชนเอง โดยใช้เทคนิคแก้ต้นเหตุปัญหา เพื่อมุ่งเป้าประสงค์ในการลดอาชญากรรมและความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม
8. ใช้เทคนิคแก้ปัญหา (Problem Solving) ตำรวจสมาชิกชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ทำงานร่วมกัน เพื่อกำหนดต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน หรือปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน (Scanning) แล้ววิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (Analysis) แสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา (Response) ดำเนินการแก้ไขปัญหา แล้วประเมินผล (Assessment) เทคนิคในการแก้ปัญหานี้เป็นการระดมความร่วมมือระหว่างตำรวจกับชุมชน
9. การเป็นหุ้นส่วนและสร้างความร่วมมือระหว่างตำรวจและชุมชน (Partnerships) ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ประชาชนในชุมชนคือหุ้นส่วนของตำรวจในการร่วมรับผิดชอบป้องกันอาชญากรรม หรือปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน ตำรวจและประชาชนในชุมชนต้องร่วมกันสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับความเดือดร้อน หรือความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม และให้ชุมชนร่วมใช้เทคนิคแก้ปัญหา เพื่อร่วมแก้ต้นเหตุปัญหาความเดือดร้อนจากอาชญากรรมดังกล่าว
10. ตำรวจต้องบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Integration) ในการบังคับใช้กฎหมายหรือแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันหลายอย่าง โดยเฉพาะการแก้ต้นเหตุของปัญหา (ไม่ใช่เพียงแค่การจับคนร้าย) ตำรวจไม่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงจะเข้าไปจัดการได้ เช่น หอพักที่เป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นติดยาเสพติด เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคมและทรัพยากรมนุษย์ หรือประชาสงเคราะห์มีหน้าที่ตามกฎหมายโดยตรงในการจัดระเบียบ หรือการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณที่เกิดเหตุชิงทรัพย์หรือข่มขืนเสมอ เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

ทฤษฎีการปฏิบัติตามโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน กองบังคับการปราบปรามได้นำหลักการตำรวจสมัยใหม่ (Modern Policing) “5 ทฤษฎี 1 หลักการ” ตามนโยบายของ พล.ต.ท. สุพิศาล ภักดีนฤนาถ มาประยุกต์ใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงานตามโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเสียดินในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ซึ่งประกอบด้วย 5 ทฤษฎี 1 หลักการ ดังนี้ (กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม, 2556: 69-89)

1. ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) โดยการทำหน้าที่จับผู้ร้าย คือการดำเนินการโดยใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือเพื่อทำให้สังคมสงบสุข มีระบบและระเบียบ ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตและดำเนินกิจกรรมได้โดยสะดวก ตัดโอกาสของการเกิดอาชญากรรม สร้างความอุ่นใจให้กับประชาชน ตรวจหาผู้กระทำความผิดและตรวจสอบผู้ต้องสงสัย พร้อมทั้งตรวจหาสิ่งผิดปกติก่อนเกิดเหตุ มีแนวคิดสำคัญคือการใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบออกตรวจท้องที่ มีการจัดสายตรวจแบบต่างๆ และเขตตรวจ เน้นการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อลดช่องโอกาสในการกระทำความผิดของคดียาเสพติด มุ่งการเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือเครื่องใช้ พัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการตรวจท้องที่ และหากมีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นต้องรีบสืบสวน จับกุมให้ได้อย่างรวดเร็ว ต้องไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างและคนร้ายไม่กล้ากระทำความผิด ซึ่งแนวทางนี้ถือเป็นการดำเนินการลดปัญหาอาชญากรรมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น บุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ หรือแม้กระทั่งคนในชุมชนเองเป็นเพียงผู้ช่วยให้ข้อมูลหรือมีส่วนร่วมตามที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการเท่านั้น

2. ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Police Community Relations) โดยทำหน้าที่เป็นเพื่อนของชุมชน ช่วยลดความขัดแย้งและเพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างตำรวจกับประชาชน เน้นการติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจให้กับชุมชน มีการสื่อสารด้วยการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ พร้อมกับการมีการจัดโครงการที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนให้ความร่วมมือแจ้งข่าวหรือเบาะแสอาชญากรรมมากขึ้น รวมถึงเพื่อขอจัดความขัดแย้ง ลดความหวาดระแวงของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมีเป้าหมายสุดท้ายอยู่ที่การให้ชุมชนและประชาชนมีความสามารถในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความมั่นคงในระดับพื้นฐานของตนเองได้ เพื่อเป็นฐานและสนับสนุนงานการสร้างความปลอดภัยแก่ชุมชนและสังคมของตำรวจ

3. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention Through Environmental Design หรือ C.P.T.E.D.) โดยทำหน้าที่เป็นแนวทางแผนป้องกัน เป็นแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่เชื่อว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อปัญหาอาชญากรรมในชุมชน โดยหลักการแล้วเราสามารถวางแผนเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือออกแบบสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งสภาพแวดล้อมรูปธรรม และนามธรรม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมได้ โดยทำให้ไม่สามารถเข้าถึงบุคคลหรือทรัพย์สินได้ง่าย อันเป็นการปิดกั้นหรือลดช่องโอกาสในการก่อเหตุของคดียาเสพติด มีการแนะนำให้ประชาชนปรับปรุงสภาพแวดล้อมของตนเอง หรือชุมชนเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม

4. ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Policing) โดยทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการ เป็นแนวคิดในการป้องกันอาชญากรรมแนวใหม่ที่เชื่อว่า ตำรวจกับประชาชนทำงานร่วมกันโดยใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์ ย่อมสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ความรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ตลอดจนสภาพการไร้ระเบียบทางสังคมและความเสื่อมโทรมทางสังคมและทางกายภาพในชุมชนต่างๆ ได้ การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้นั้น หน่วยงานตำรวจจะต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสุจริตชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้นๆ โดยเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา และร่วมพัฒนาศักยภาพความเป็นอยู่โดยรวมของชุมชน หรืออีกนัยหนึ่ง หลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน เป็นหลักการทำงานของตำรวจซึ่งส่งเสริม สนับสนุน แก่ต้นเหตุเพื่อลดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่เป็นระเบียบของชุมชน โดยใช้เทคนิคการแก้ที่ต้นเหตุของปัญหา ด้วยความร่วมมือระหว่างตำรวจและชุมชน โดยประชาชนจะเป็นผู้เลือกปัญหาเร่งด่วนเอง

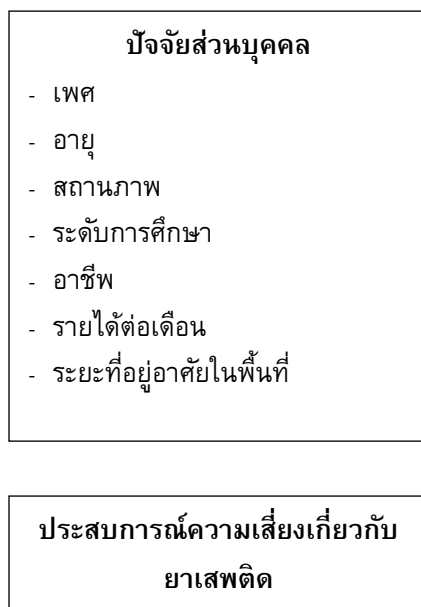
5. ทฤษฎีหน้าต่างแตก (Broken Windows Theory) โดยทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจตราความเรียบร้อย เมื่อพบปัญหาให้รีบแก้ไขทันที ก่อนที่ปัญหาเล็กๆ จะลุกลามเป็นเรื่องใหญ่ เป็นทฤษฎีที่สอดคล้องกับทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน เป็นแนวความคิดที่นำมาประยุกต์ใช้กับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน โดยมีแนวคิดพื้นฐานว่า หากปล่อยให้หน้าต่างบ้านหรือรถยนต์แตก คนจะขว้างหรือทำลายกระจกบานอื่นๆ ไปเรื่อยๆ จนกระทั่งบ้านเรือนหรือรถยนต์เสียหาย ชำรุดทรุดโทรมมาก ยากต่อการซ่อมแซมให้กลับไปสู่สภาพเดิม ดังนั้นเมื่อมีหน้าต่างแตกแม้เพียงเล็กน้อยก็ต้องรีบซ่อมแซม เมื่อนำมาเทียบเคียงกับปัญหาอาชญากรรมในชุมชน เช่น หากเกิดปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย (Disorder) ปัญหาความสกปรกหรือปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในชุมชน (Quality of Life Problems) แล้วปล่อยให้ลุกลามโดยไม่มีการสนใจ ชุมชนนั้นจะยิ่งเสื่อมโทรมไปเรื่อยๆ แล้วจะก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมหรือยาเสพติดขึ้นมาในภายหลัง ดังนั้นการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ต้องสนใจจัดการปัญหาเบื้องต้นของชุมชน ถ้าชุมชนใดมีความสะอาดเรียบร้อยเป็นระเบียบก็จะทำให้ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดลดลงไปด้วย

6. หลักการตำรวจพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่พลิกผันไปตามแนวทางของชุมชน (Community Oriented Policing and Problem Solving: COPPS) โดยทำหน้าที่เป็นนักวิเคราะห์และแก้ปัญหา เป็นหลักการที่เน้นการปฏิบัติงานร่วมกับหุ้นส่วนต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน ก็คือแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นั่นคือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เจ้าหน้าที่ของรัฐพึงที่จะต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ในกิจกรรมและขั้นตอนต่างๆ อย่างชัดเจน และเข้าสู่ในหัวใจของประชาชนได้อย่างแท้จริง เพื่อจะได้สร้างกิจกรรมอันเกิดจากความร่วมมือและสามารถที่จะพัฒนาจากเดิมให้ดีขึ้นไปสู่ขั้นต่อไปได้อย่างสมดุลและมั่นคง

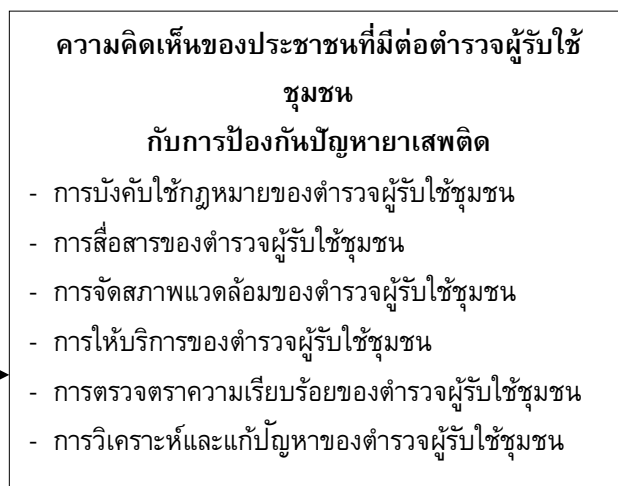
กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทั้งสองส่วนแล้ว โดยนำหลักการตำรวจสมัยใหม่ (Modern Policing) “5 ทฤษฎี 1 หลักการ” ตามแนวคิดของ พล.ต.ท. สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม, 2556: 69-89) มากำหนดตัวแปรเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ



ตัวแปรตาม



วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเฝ้าระวังสูงสุดของโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย ชุมชนบ้านรอ จำนวน 169 ครัวเรือน ชุมชนอ่างทองธานี จำนวน 111 ครัวเรือน และชุมชนบ้านอิฐ หมู่ 10 จำนวน 290 ครัวเรือน ทั้งหมด 570 ครัวเรือน (ข้อมูลจากรายงานการประชุมประจำปี 2558 ไตรมาสที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2558ข) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนซึ่งเป็นผู้แทนในครัวเรือนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในชุมชนเฝ้าระวังสูงสุดของโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง จากนั้นทำการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากร โดยใช้หลักการคำนวณของ Yamane (1973) ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ซึ่งกำหนดให้เท่ากับ .05 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 235 ครัวเรือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง แบ่งโครงสร้างออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นการสร้างแบบสอบถามที่มีคำตอบ 2 คำตอบ คือ เคย และไม่เคย และส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ การบังคับใช้กฎหมายของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน การสื่อสารของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน การจัดสภาพแวดล้อมของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน การให้บริการของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน การตรวจตราความเรียบร้อยของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน และการวิเคราะห์และแก้ปัญหาของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของไลเคิร์ท (Likert's Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักการความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ทำการสอบถามกับประชาชนซึ่งเป็นผู้แทนครัวเรือนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในชุมชนเฝ้าระวังสูงสุดของโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ได้แก่ ชุมชนบ้านรอ ชุมชนอ่างทองธานี และชุมชนบ้านอิฐ หมู่ 10 โดยการสอบถามครัวเรือนละ 1 ราย กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการวิจัยจำนวน 235 ครัวเรือน โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2558

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้อธิบายเกี่ยวกับระดับประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติด และความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อธิบายเกี่ยวกับการกระจายข้อมูลประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติด และความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด 4) สถิติทดสอบ t-test ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด กับตัวแปรอิสระที่จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม 5) การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด กับตัวแปรอิสระที่จำแนกออกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป และเมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Square Method) และ 6) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด สำหรับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาอาชญากรรม ศึกษากรณีเขตพื้นที่ภาค 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในกลุ่มอายุระหว่าง 36-45 ปี มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยม ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ซึ่งมีอาชีพรับจ้าง/ค้าขาย มากที่สุด และส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ มากกว่า 20 ปี

ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีประสิทธิภาพความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประสิทธิภาพความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดมากที่สุดคือ การเคยเห็นสื่อโทรทัศน์นำเสนอข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด รองลงมาคือ การเคยเห็นสื่อหนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด และการเคยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดผ่านสื่อโทรทัศน์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และมีประสิทธิภาพความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดน้อยที่สุดคือ การอยากทดลองยาเสพติดหลังจากได้รับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาอาชญากรรม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาอาชญากรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในระดับมาก 5 ด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การให้บริการของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน การจัดสภาพแวดล้อมของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน การสื่อสารของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน การวิเคราะห์และแก้ปัญหาของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน และการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน และในระดับปานกลางเพียงด้านเดียวคือ การตรวจตราความเรียบร้อยของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาอาชญากรรม

ความคิดเห็นที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชน กับการป้องกันปัญหาอาชญากรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การบังคับใช้กฎหมายของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน	3.88	0.28	มาก
การสื่อสารของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน	4.31	0.36	มาก
การจัดสภาพแวดล้อมของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน	4.40	0.33	มาก
การให้บริการของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน	4.45	0.33	มาก
การตรวจตราความเรียบร้อยของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน	2.99	0.35	ปานกลาง
การวิเคราะห์และแก้ปัญหาของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน	4.10	0.33	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.02	0.14	มาก

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาอาชญากรรมไม่แตกต่างกัน สำหรับประชาชนที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ดังตารางที่ 2

2. ประสพการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สถิติทดสอบ $r = .384$ ค่า $\text{Sig.} = .000$ แสดงว่า ประสพการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	ค่านัยสำคัญ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
		เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ปัจจัยส่วนบุคคล			
- เพศ	.509		✓
- อายุ	.784		✓
- สถานภาพสมรส	.000*	✓	
- ระดับการศึกษา	.000*	✓	
- อาชีพ	.400		✓
- รายได้ต่อเดือน	.001*	✓	
- ระยะที่อยู่อาศัยในพื้นที่	.010*	✓	
ประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติด	.000*	✓	

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด ศึกษากรณีเขตพื้นที่ภาค 1 ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ประสพการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ประสพการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 0.64) หมายความว่า ประชาชนมีความเสี่ยงในการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดพอสมควร ซึ่งสำนักกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2556) ได้สรุปไว้ว่า ในปัจจุบันคนในช่วงวัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุระหว่าง 17-20 ปี เป็นกลุ่มที่มีการใช้สารเสพติดเกือบจะมากที่สุด ซึ่งเป็นเช่นนี้เพราะมีปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้กลุ่มวัยรุ่นตอนปลายใช้สารเสพติด ได้แก่ แรงกดดันจากเพื่อน โดยกลุ่มเพื่อนชักชวนหรือบังคับทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ใช้สารเสพติด เช่น ถ้าไม่ใช้ก็ไม่ยอมรับเป็นพวกหรือกลุ่มเดียวกัน รวมทั้งเยาะเย้ยว่าเขยหรือไม่ทันสมัยหรือเป็นลูกแหง่ไม่รู้จักโต อิทธิพลจากครอบครัว ครอบครัวมีอิทธิพลอย่างมากต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น ซึ่งเป็นอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น พ่อแม่สูบบุหรี่หรือดื่มเหล้า แล้วใช้ลูกไปซื้อบุหรี่ ซื้อเหล้า หรือใช้ให้ลูกจุดบุหรี่ให้สูบ ผสมเหล้าหรือรินเหล้าให้ดื่ม อิทธิพลจากปัญหาของตัววัยรุ่นเอง ได้แก่ การที่วัยรุ่นไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน มีผลการเรียนต่ำ มีปัญหากับเพื่อนหรือคนรัก รวมทั้งปัญหาทางด้านจิตใจ เช่น เป็นคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความนับถือตนเอง ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง และช่วงเวลาที่ทำให้เกิดความเครียด ได้แก่ ช่วงใกล้สอบ ช่วงเวลาที่ต้องตัดสินใจเลือกเรียนต่อ หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่ทำให้เกิดความเครียดรวมทั้งช่วงเวลาที่วัยรุ่นต้องการดูหนังสืออย่างหนักเพื่อเตรียมสอบก็มักจะใช้สารเสพติดเพื่อกระตุ้นให้ตนเองดูหนังสือได้มากขึ้นและนานขึ้น เพราะในความจริงแล้วการใช้สารเสพติดโดยเฉพาะพวกสารกระตุ้นประสาทไม่ได้ช่วยให้สามารถเรียนหรือทำงานได้นานขึ้นหรือมากขึ้น และยังส่งผลเสียต่อสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจอีกด้วย

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการตรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหายาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการตรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.02$) หมายความว่า ประชาชนเห็นว่าตำรวจผู้รับใช้ชุมชนมีการป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัดอ่างทองได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้กองบังคับการปราบปรามได้พิจารณาเห็นว่าแนวคิดทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชนเป็นแนวทางที่ดีในการแก้ไขปัญหาเสพติด คือ การส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน เพื่อนำไปสู่การเป็นชุมชนที่เข้มแข็งและลดความหวาดระแวงระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน จึงได้ทำโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจากการดำเนินโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ทางกองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม (2556: 69-89) สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ว่า โครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนสามารถลดความหวาดระแวงภัยได้อย่างชัดเจน เมื่อชุมชนได้เห็นตำรวจเข้ามาในชุมชนสม่ำเสมอ และตำรวจสร้างความอบอุ่นเป็นมิตรแก่ชุมชน โดยตำรวจเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ อาชญากรรมในพื้นที่ลดลง ก่อนดำเนินโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนจะพบปัญหาอาชญากรรม เรียงตามลำดับคือ ยาเสพติด วัยรุ่นมั่วสุม และลักทรัพย์ แต่หลังดำเนินโครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน พบว่าปัญหาอาชญากรรมในชุมชนเปลี่ยนไป คือ ลักทรัพย์ ยาเสพติด และทำลายทรัพย์สินผู้อื่น ส่งผลให้ปัญหาอาชญากรรมในชุมชนลดลงอย่างชัดเจน

ผลการทดสอบสมมติฐาน ประชาชนที่มีเพศ อายุ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการตรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมยศ สุขเสริม (2553) ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจภูธรสำโรง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า เพศ และอายุต่างกัน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการตรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่มีสถานภาพโสดมีความคิดเห็นมากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ สำหรับประชาชนที่มีการศึกษาในระดับต่ำมีความคิดเห็นน้อยกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับสูง ส่วนประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยมีความคิดเห็นน้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า และประชาชนที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่น้อยมีความคิดเห็นต่อการตรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติดมากกว่าประชาชนที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลกาวิจัยของ สุรจิตร์ เปลี่ยนประเสริฐ (2551) ทำการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการแก้ไขปัญหาเสพติดของตำรวจในพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ความพึงพอใจที่มีต่อการแก้ไขปัญหาเสพติดของตำรวจในพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ประสบการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับยาเสพติดมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการตรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงศ์วิเศษ ท่อแก้ว (2547) ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนหลังวัดปทุมวนาราม เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาเสพติดของรัฐบาลพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร พบว่า ประสบการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาเสพติดของรัฐบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย จากผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการตรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ศึกษากรณีเขตพื้นที่ภาค 1 ผู้วิจัยจึงใคร่ขอเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อให้ประชาชนมีความคิดเห็นที่มีต่อการตรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหา ยาเสพติดมากยิ่งขึ้น โดยมีประเด็นดังนี้

1. การตั้งจุดตรวจร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ (ค่าเฉลี่ย 2.40) การเกิดปัญหาของกลุ่มวัยรุ่นที่มักชกชกมวยเสพยาเสพติดในพื้นที่ลับตาคน พื้นที่ที่มีแสงสว่างน้อย หรือพื้นที่ที่รกร้างในชุมชน ถือว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายชุมชน ดังนั้นควรมีการตั้งจุดตรวจของตำรวจผู้รับใช้ชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นมาตรการสำคัญที่ลดช่องว่างการก่ออาชญากรรมและการมั่วเสพยาเสพติดในชุมชน เพราะปัญหา ยาเสพติดในชุมชนยังเป็นบ่อเกิดของการสร้างอาชญากรรมเพิ่มขึ้นอีกด้วย

2. การออกกวาดขันนักเรียนตามร้านเกมส์และร้านอินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย 2.80) โดยร้านเกมส์และร้านอินเทอร์เน็ตเป็นหนึ่งพื้นที่เฝ้าระวังของชุมชน ที่เป็นแหล่งชกชกมวยรวมตัวกันของกลุ่มวัยรุ่นและชักชวนกันไปเสพยาเสพติด ดังนั้นมาตรการการออกกวาดขันวัยรุ่นตามร้านเกมส์และร้านอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งการบังคับใช้กฎหมายเข้มงวดตรวจตราอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องว่า ผู้ประกอบการดำเนินกิจการตามที่ยื่นขออนุญาตจึงเป็นหนึ่งในแนวทางการป้องกันปัญหาการชกชกมวยเสพยาเสพติดของวัยรุ่นในชุมชน ที่สำคัญเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องไม่เห็นแก่การติดสินบนใดๆ ทั้งสิ้น

3. การออกตรวจดูแลหอพัก บ้านเช่า อพาร์ทเมนต์ ที่เป็นแหล่งมั่วสมของวัยรุ่น (ค่าเฉลี่ย 2.73) ดังนั้นตำรวจผู้รับใช้ชุมชนควรประสานความร่วมมือกับเจ้าของหอพัก อพาร์ทเมนต์ต่างๆ ด้วยการลงพื้นที่เพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับเจ้าของสถานที่ และให้เจ้าของสถานที่มีส่วนร่วมการป้องกันปัญหา ยาเสพติดโดยไม่ให้แหล่งที่พักต่างๆ กลายเป็นแหล่งมั่วสมเสพยาเสพติดของกลุ่มวัยรุ่น พร้อมทั้งบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดหากพบความผิดปกติ

4. การออกตรวจพื้นที่รกร้างหรือจุดล่อแหลมในการมั่วสมของวัยรุ่น (ค่าเฉลี่ย 2.46) ดังนั้นตำรวจผู้รับใช้ชุมชนควรเลือกจัดการพื้นที่รกร้างว่างเปล่า เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับชุมชนเห็นวิธีการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน และนำไปปรับใช้กับรอบบ้านของประชาชนในชุมชน

5. การออกตรวจป้องกันวัยรุ่นติดยาเสพติดในเวลากลางคืน (ค่าเฉลี่ย 2.54) ซึ่งวัยรุ่นมักจับกลุ่มชกชกมวยเสพยาเสพติดได้พื้นที่ว่างเปล่า หรือพื้นที่รกร้าง และบ่อยครั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นของการก่อเหตุอาชญากรรมตามมาอีกหลายครั้ง ดังนั้นตำรวจผู้รับใช้ชุมชนควรจัดตั้งงบประมาณทำโครงการเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาดูแลตรวจตราจุดเสี่ยงของกลุ่มวัยรุ่นในเวลากลางคืนโดยเฉพาะ

6. การนำข้อมูลเยาวชนกลุ่มเสี่ยงในชุมชนร่วมหารือกับโรงเรียนเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา (ค่าเฉลี่ย 2.62) วัยรุ่นกับปัญหา ยาเสพติดถือว่าเป็นปัญหาสำคัญของทุกชุมชน โดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลของกลุ่มวัยรุ่นที่มีพื้นที่ส่วนตัวในช่วงวัยของตัวเอง จึงทำให้การเข้าถึงปัญหาโดยเฉพาะปัญหา ยาเสพติดเป็นเรื่องยาก การนำข้อมูลวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงในชุมชนร่วมหารือกับโรงเรียนเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากโรงเรียนจะมีข้อมูลเชิงลึกของกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนที่มีพฤติกรรมชกชกเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งในโรงเรียนและในชุมชน ดังนั้นตำรวจผู้รับใช้ชุมชนต้องสร้างความเชื่อใจให้กับโรงเรียนเพื่อร่วมกันป้องกันปัญหา ยาเสพติดให้กับวัยรุ่น และนำข้อมูลวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงในสถานศึกษา มาเข้าสู่กระบวนการบำบัดยาเสพติดในชุมชนต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชนหรือประชาชนกลุ่มอื่นๆ เช่น ครูอาจารย์ ผู้นำทางศาสนา ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่มีต่อบทบาทของตำรวจผู้รับใช้ชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสมบูรณ์ในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มบุคคลต่อไป

2. ควรทำการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ทักษะการต่อต้านการฉ้อโกงผู้รับใช้ชุมชน การปฏิบัติงานของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน เป็นต้น
3. ควรทำการวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคของตำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับการป้องกันปัญหาเสพติด เพื่อการหาแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานของตำรวจผู้รับใช้ชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เหมาะสมสอดคล้องกับชุมชนและสภาพแวดล้อมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม. 2556. ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน: ชุมชนบ้านรอ และชุมชนอ่างทองธานี. กรุงเทพฯ: กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม.
- พงศ์วิษณุ ท่อแก้ว. 2547. ความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนหลังวัดปทุมวนาราม เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ต่อนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์บริการวิชาการและพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2554. องค์ความรู้เรื่องสารเสพติด. สืบค้นจาก www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/knowledge-details.php?knowledge_id=47.
- สมยศ สุขเสริม. 2553. ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจภูธรสำโรง จังหวัดกาญจนบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2556. ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้วัยรุ่นใช้สารเสพติด. สืบค้นจาก www.thaihealth.or.th.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2543. แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- _____. 2558ก. สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดตามจังหวัด จำแนกตาม ชนิดยาเสพติด จำนวนคดี จำนวนผู้ต้องหา เจ้าหน้าที่ของกลางและข้อหา จังหวัดอ่างทอง ระบบทะเบียนคดียาเสพติด. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- _____. 2558ข. รายงานการประชุมประจำปี 2558 ไตรมาสที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (อัดสำเนา).
- สุรจิตร์ เปลี่ยนประเสริฐ. 2551. ความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำรวจในพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 2. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

Yamane, T. 1973. **Statistic: An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York: Harper and Row Publishers.